

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7C/151/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614205642
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5614205642.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Gabrielou Briškovou v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO, a. s., so sídlom v Bratislave, Panenská č. 7, IČO: 35 787 783, právne zastúpenej: JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou, so sídlom v Martine, Hviezdoslavova 7, proti žalovanej: X. G., J. XX. X. XXXX, bytom I. X. E., P. H.Á. XXX/XX, o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 279,24 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 218,56 eur s 8,5% ročným úrokom z omeškania od 20. 8. 2013 do zaplatenia a trovy konania 9,24 eur a trovy právneho zastúpenia 42,04 eur, tieto na účet právnej zástupkyne žalobcu JUDr. Heleny Strachotovej, usadenej euroadvokátky, so sídlom v Martine, Hviezdoslavova 7, všetko v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V zostávajúcej časti sa žaloba z a m i e t a.

Žalovanej sa n e p r i z n á v a náhrada trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou na tunajšom súde dňa 17. 6. 2014 v spojení s jej doplnením doručeným súdu dňa 17. 12. 2014 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 279,24 eur, zmluvný úrok vo výške 12% ročne zo sumy 226,81 eur od 2. 7. 2013 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 279,24 eur od 3. 7. 2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil uzavretou zmluvou o spotrebiteľskom úvere dňa 6. 8. 2012 medzi účastníkmi konania, na základe ktorej žalovanej poskytol úver vo výške 298 eur, na nákup spotrebného tovaru. Žalovaná sa zaviazala splácať úver mesačnými splátkami vo výške 26,48 eur, v počte splátok 12, vždy do 15. dňa, od 15. 9. 2012. Žalovaná zaplatila na poskytnutý úver len sumu 79,44 eur. Z dôvodu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanou splácať úver riadne a včas dohodnutým spôsobom, došlo k vzniku dlžnej sumy na strane žalovanej vo výške 279,24 eur. Uvedená suma pozostávala z neuhradenej úverovej istiny 226,81 eur, zročných dlžných zmluvných úrokov (z dlžných mesačných splátok úveru) 10,73 eur, neuhradených nákladov v spojení s uplatnením pohľadávky 41,70 eur. Z dôvodu omeškania žalovanej s plnením dlhu žalobca sa domáhal aj zaplatenia úrokov z omeškania.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 6. 8. 2012 bolo zistené, že účastníci konania uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 288 eur, za účelom financovania tovaru - chladničky, s dohodnutou výškou úrokovej sadzby 12% ročne, RPMN

činila 12,71%, priemerná RPMN 46,18%, celková suma k zaplaceniu predstavovala 317,76 eur. Žalovaná sa zaviazala splácať úver mesačnými splátkami vo výške 26,48 eur, v počte splátok 12, do 15.dňa v mesiaci, od 15. 9. 2012 do 15. 8. 2013, v počte splátok 12. Z písomnosti žalobcu zo dňa 10. 7. 2013 bolo zistené, že z dôvodu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanej splácať úver riadne a včas, vyhlásil žalobca mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 2. 7. 2013. Vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 279,24 eur, s tým, že ak v lehote 14 dní od doručenia nebude dlžná suma uhradená, pristúpi k vymáhaniu pohľadávky.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka:

Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 9 ods. 2 písm. k) Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení neskorších predpisov (do 31. 12. 2012):

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka:

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré:

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka:

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení neskorších predpisov (do 31. 12. 2012):

Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka:

Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Ak ide o omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení, úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení od 01. 01. 2009):

Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba D. U. G. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku:

Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd žalobe vyhovel v časti o zaplatenie sumy 218,56 eur, keď vykonaným dokazovaním bola preukázaná jej dôvodnosť v uvedenej časti. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá ako nedôvodná. Žalobca preukázal listinnými dôkazmi uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úver dňa 6. 8. 2012, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 268 eur, ktorý sa zaviazla žalovaná splácať mesačnými splátkami riadne a včas. Z dôvodu porušenia zmluvných povinností žalovanou vznikol žalobkyni dlh. Žalovaná nenamietala tvrdenia žalobcu.

Z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala obligatórnu náležitosť zmluvy, a to výšku, počet a termíny splátok nielen istiny, ale aj úrokov a iných poplatkov, poskytnutý úver sa zo zákona považoval za bezúročný a bez poplatkov. Zákom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke spotrebiteľských úverov a aby súčasne nebolo možné uplatňovanie si nárokov veriteľom, ktorému neprislúchajú. Úroky sú pritom splatné so splatnosťou jednotlivej splátky, možno ich však požadovať len do splatnosti dlhu. Keďže v zmluve nebola splnená základná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, ale aj úrokov a iných poplatkov, teda rozčlenenie jednotlivých čiastok, nielen výšku splátok, zo zákona bolo potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Logickým a teleologickým výkladom zákona o spotrebiteľských úveroch možno dospieť k jednoznačnému záveru, že zo zmluvy musí jednoznačne vyplývať splatnosť jednotlivých častí istiny, úroku a poplatkov (Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.11.2013, č. konania 11Co/256/2013). Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana) pritom zodpovedá len taký výklad ustanovenia, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „suma, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom (Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 9. 8. 2011 č. k. 10Coe/313/2010).

S poukazom na uvedené, od poskytnutej výšky úveru 298 eur bola odpočítaná nesporná výška čiastočného plnenia dlhu žalovanou 79,44 eur. Zostatok dlhu tak predstavoval sumu 218,56 eur. Žalovaná je preto povinná zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu 218,56 eur.

Žaloba bola zamietnutá aj v časti uplatňovaného zmluvného úroku 10,73 eur (ako aj vo výške 12% ročne zo sumy 226,81 eur od 2. 7. 2013 do zaplatenia), keďže bolo potrebné považovať úver za bezúročný ako aj z nasledovného dôvodu. Zmluvné úroky sú vždy splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, t. j. aj spolu s istinou. Doba splatnosti úrokov za poskytnutie peňazí sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Obchodný zákonník rozlišuje splatnosť úrokov v závislosti od splatnosti istiny úveru, ako aj spôsobu splatenia istiny úveru, t. j. jednorázovo alebo v splátkach. Celková suma úrokov musí byť vždy zaplatená najneskôr do splatnosti dlžného zostatku úveru. Žalobca ako veriteľ preto v danom prípade nebol oprávnený žiadať od žalovaného ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny. V

danom prípade žalobcovi prislúchajú len úroky z omeškania. Po vyhlásení celého úveru za splatný sa istina ďalej zmluvne neúročí. Z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že predstavuje odplatu za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti. Veriteľ neposkytuje finančné prostriedky po lehote splatnosti (Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 28. 6. 2013, č. konania 8Co/29/2013-98, Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 28. 11. 2013, č. konania 9Co/437/2013, Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. 11. 2013, č. konania 5Co/165/2013). Po zosplatnení úveru sa dlžník, pokiaľ v určenej lehote neuhradí dlh, dostáva do omeškania a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Podľa publikovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR R 59/1998 veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už iba úroky z omeškania (Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. 12. 2014, č. konania 10Co/108/2014-79). Z dôvodu, že žalobca si uplatňoval zmluvné úroky aj po lehote splatnosti do zaplatenia, žaloba bola v uvedenej časti zamietnutá ako nedôvodná.

Žaloba bola zamietnutá aj v časti uplatňovaných neuhradených nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 41,70 eur, keďže úver bolo zo zákona potrebné považovať nielen za bezúročný, ale aj bez poplatkov. Žiadne poplatky predstavujúce neuhradené náklady spojené s uplatnením pohľadávky preto nemohli byť žalobcovi priznané. Žalobca napriek výzve súdu tieto náklady druhovo nekonkretizoval. Sporové konanie je ovládané prejednávajúcou zásadou. Preto tvrdiť a preukazovať tvrdenia je zásadne vecou účastníkov konania. Osobitný uvedený postup je dôležitý v prípade spotrebiteľských zmlúv, vo vzťahu ku ktorým platí obligatórny prieskum neprijateľných zmluvných podmienok zo strany súdu. Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu je povinnosťou súdu ex offio skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy. Zo skutkových tvrdení žalobcu nebolo možné naplniť úradnú povinnosť súdneho prieskumu a naplnenie právnych noriem na ochranu spotrebiteľa vo vzťahu k uvedenému uplatňovanému nároku (nešpecifikované náklady spojené s uplatnením pohľadávky). S poukazom na judikatúru komunitárneho práva, opakované výzvy súdu a odporúčanie súdnych pojednávaní predstavuje taktiež narušenie rovnováhy medzi dodávateľom služby a spotrebiteľom. Dlžník, ktorý je pri vymáhaní pohľadávok v právnom postavení spotrebiteľa, je nesporne slabšou stranou nielen v oblasti hmotnoprávných vzťahov, ale aj v oblasti procesnoprávných vzťahov (Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 25CoKR/3/2015 zo dňa 2. 3. 2015). Podľa hmotného práva dôkazné bremeno oprávnenosti výšky každej jednotlivéj časti žalovanej sumy zaťažuje žalobcu. Nebol daný žiaden dôvod nútiť žalobcu byť úspešný v sporovom konaní. Takýto postup by predstavoval aj porušenie zásady rovnosti strán v konaní. Súdu neprislúcha vyčítavať údaje z predložených listinných dôkazov a priznávať im skutkovú a právnu kvalifikáciu. Bolo povinnosťou žalobcu konkretizovať každú jednotlivú časť sumy 41,70 eur z hľadiska druhového vymedzenia nákladu, odôvodniť vynaloženie tohto nákladu a až následne preukázať vynaloženie a výšku jednotlivého nákladu (s odôvodnením, či ide o zmluvný záväzok a ako bol dohodnutý alebo na základe akého iného dôvodu si uvedený náklad uplatnil).

Z dôvodu omeškania žalovanej s plnením dlhu, žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania. Zodpovednosť za omeškание má objektívny charakter, vzniká bez ohľadu na zavinenie. Jej dôsledkom je vznik povinnosti dlžníka platiť veriteľovi úroky z omeškania. Výšku úrokov z omeškania stanovuje vykonávací predpis, a to navýšením ôsmich percentuálnych bodov nad úrokovú sadzbu stanovenú D. U. G.. Žalovanej bola preto uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 218,56 eur od 20. 8. 2013 do zaplatenia, keďže omeškание s plnením dlhu doposiaľ trvá. V prevyšujúcej časti boli úroky z omeškania zamietnuté. Žalobca preukázal písomnou výzvou zo dňa 10. 7. 2013, že žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie dlhu, pričom jej bola stanovená lehota 14 dní na zaplatenie dlhu. Splatnosť dlhu, ktorá mala nastať na základe jednostranného právneho úkonu poskytovateľa služby, v zmysle noriem na ochranu spotrebiteľa nemôže predchádzať dátumu tohto jednostranného právneho úkonu. Uvedená písomnosť bola adresovaná žalovanej, pričom zásielka sa vrátila žalobcovi s uvedením dátumu 5. 8. 2013 (s poznámkou zásielka neprevzatá v odbernej lehote). Podľa časti 3 bod 7 zmluvy uzavretej účastníkmi konania, za deň doručenia sa v takomto prípade považuje deň, kedy oznámenie zaslané žalobcom na posledne známu adresu klienta sa vráti ako nedoručená (napr. s poznámkou zásielka neprevzatá v odbernej lehote). Po uplynutí 14 dňovej lehoty od doručenia zásielky žalovaná bola povinná dlh plniť. Následne sa dostala s omeškania s plnením dlhu, ktoré doposiaľ trvá.

V súlade s ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, stanovil na zaplatenie dlhu žalovanej lehotu 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia prihladajúc na výšku peňažného plnenia.

Vzhľadom na drobný charakter sporu, nebol daný dôvod na nariadenie súdneho pojednávania.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ustanovenia ak účastník mal v konaní úspech čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Úspech žalobcu predstavoval 78% (218,56 eur), v ktorej časti bola neúspešná žalovaná. Úspech žalovanej predstavoval 22% (60,68 eur), v ktorej časti bol neúspešný žalobca. Pomer úspechu a neúspechu tak predstavoval vznik nároku žalobcu na náhradu trov konania v rozsahu 56%. Trovy konania pozostávali z náhrady súdneho poplatku zaplateného žalobcom za podanú žalobu vo výške 16,50 eur (položka č. 1 písmena a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov; t.j. 6% z ceny vymáhaného nároku). Trovy konania pozostávali z odmeny právneho zástupcu žalobcu za zastupovanie v konaní, keď za jeden úkon právnej pomoci mu prislúchala odmena vo výške 23,24 eur, t. j. za dva úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby, spolu 46,48 eur (§ 10 ods. 1 v spojení s § 13 a) ods. 1 písm. a), c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Odmena za úkon písomné vyjadrenie k výzve súdu zo dňa 16. 12. 2014 nemohla byť priznaná, keďže opis rozhodujúcich skutočností, na ktorý bol žalobca súdom vyzvaný, mal byť už obsiahnutý v žalobe. Odmena za poskytnutie právnej pomoci vždy prislúcha za kvalifikovaný právny úkon. V danom prípade podanie žaloby predstavovalo takýto úkon len v spojení s jeho písomným doplnením zo dňa 16. 12. 2014 Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov právnenému zástupcovi popri odmene prislúchala paušálna náhrada hotových výdavkov v súvislosti s dvoma úkonmi právnej služby t.j. 2 x 8,04 eur, spolu 16,08 eur. Podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov právnenému zástupcovi prislúchalo zvýšenie o DPH o 20%, t. j. o sumu 12,51 eur. Celková výška trov právneho zastúpenia tak predstavovala sumu 75,07 eur. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 56%, t.j. 9,24 eur a trovy právneho zastúpenia 42,04 eur, tieto na účet právneho zástupcu žalobcu podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

g)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.